

SUCCULENTA

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS
VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Figuur 67

Neohenricia sibbettii (L. Bol.) L. Bol., zie artikel op pagina 151.

foto: Koppers

Van de Redactie

De zomer is voorbij en daarmee ook het congres-seizoen. Congresseren is een mode geworden en ook in Nederland, vooral te Scheveningen, kan men veel op dit gebied beleven; alles congresseert, van doktoren en industriëlen, tot vrijgezellen toe. Ook de succulenten-mensen hebben dit jaar hun congres gehad en wel te Wenen; een verslag zal binnenkort in dit tijdschrift worden gepubliceerd.

Velen vragen zich af, waarvoor dit congresseren toch wel nodig is: het kost veel geld en de voordrachten zijn vaak zó specialistisch, dat slechts enkelen er wat aan hebben.

Tot op zekere hoogte is dit ook zo, maar de betekenis van congressen ligt heel ergens anders. Het is het persoonlijke contact, het zijn de gesprekken tijdens de maaltijden, die goede banden kweken en een juist begrip voor elkaars werk doen ontstaan.

De voorzitter van het Weense Congres Prof. Cardenas uit Bolivia, een naam bij alle cactusliefhebbers bekend, zei het zeer juist: „Het is de liefde voor de planten en de liefde van het kweken, dat ons bindt en dat een soort wereld-broederschap doet ontstaan van al diegenen, die van hun succulenten houden, op welk niveau ook”.

Ik zou er aan willen toevoegen, dat dit in nationaal opzicht ook zo moet zijn en het is daarom dat bijeenkomsten, zoals b.v. op de Grasheuvel, veel meer bezocht behoren te worden.

Wageningen

B. K. Boom.

Het Clichéfonds

De heren Bonefaas, Van der Houven en Janssens, die namens de afd. 's-Gravenhage, sinds enkele jaren, de zaadverkoop voor het Clichéfonds verzorgden, hebben de wens te kennen gegeven hun werkzaamheden voor dit fonds te willen beëindigen.

Het Hoofdbestuur van Succulenta heeft dit verzoek geaccepteerd en de heren K. P. van Arkel en J. C. van Keppel bereid gevonden de werkzaamheden voor het Clichéfonds voorlopig voort te zetten.

Leden van Succulenta, die zaden beschikbaar willen stellen voor het Clichéfonds worden gaarne verzocht dit te zenden naar de heer K. P. van Arkel, Ellekomstraat 12, Den Haag.

J. GRULLEMANS VAN BERGHEM,
Secretaresse.

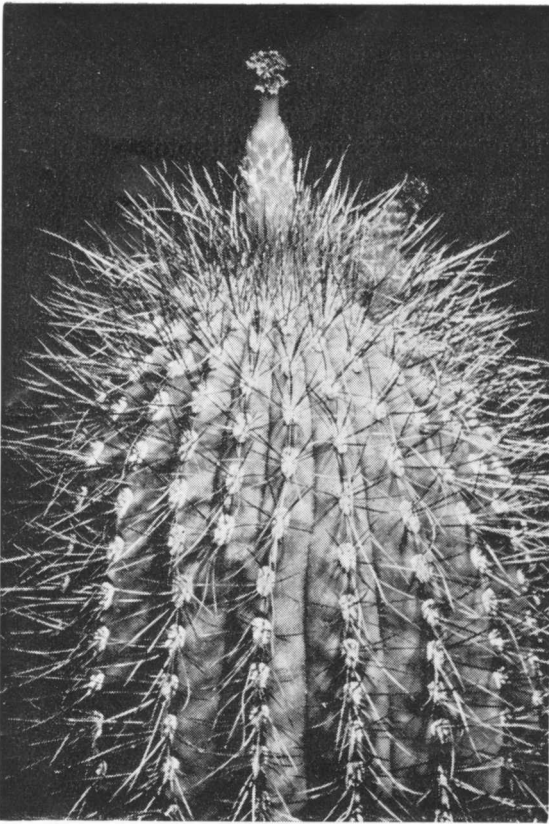

Voorzitter: A. F. H. BUINING, Burg. de Beaufortweg 10, Hamersveld (U.) — Telefoon 03496-226.
Secretaresse: Mevrouw J. GRULLEMANS VAN BERGHEM, Hereweg 19, Lisse — Tel. 02530-3439.
Penningmeester: G. D. DUURSMAN, Spoorstraat 106, Leeuwarden, Postrekening no. 83 35 50.
Redacteur: B. K. BOOM, I.V.T., Postbus 16, Wageningen, Telefoon 08370-3141, thuis tel. 2146.
Redactiecommissie: C. BOMMELJE, J. C. VAN KEPPEL en H. VAN DER VELDE.
Bibliotheecaresse: Mevrouw H. VRIESENDORP-VAN AALDEREN, Ligusterweg 2 — Oostvoorne.
Kopij moet uiterlijk de 18de van de maand in het bezit van de redacteur zijn.

B. K. BOOM
en A. M. WOUTERS

Denmoza's

Een bekende cactus, die vooral in oudere collecties in prachtige exemplaren aanwezig kan zijn, is *Denmoza rhodacantha* (Salm) Br. & R. Deze groeit mooi regelmatig op tot een eivormig lichaam, dat vermoedelijk alleen op oudere leeftijd wat langer wordt. De opvallend roodbruine dorsen contrasteren fraai tegen de donkergroene kleur van de opperhuid. De planten spruiten vrijwel nooit, ze zijn dus alleenstaand. Ze hebben 15-20 ribben met grote areolen, waarop 8-12 iets gekromde, roodbruine doornen staan. De bloemen verschijnen in de top van de plant, soms ook

Figuur 68

foto: Wouters

Denmoza erythrocephala (Schum.) Berger,
een 16 jaar oude plant.

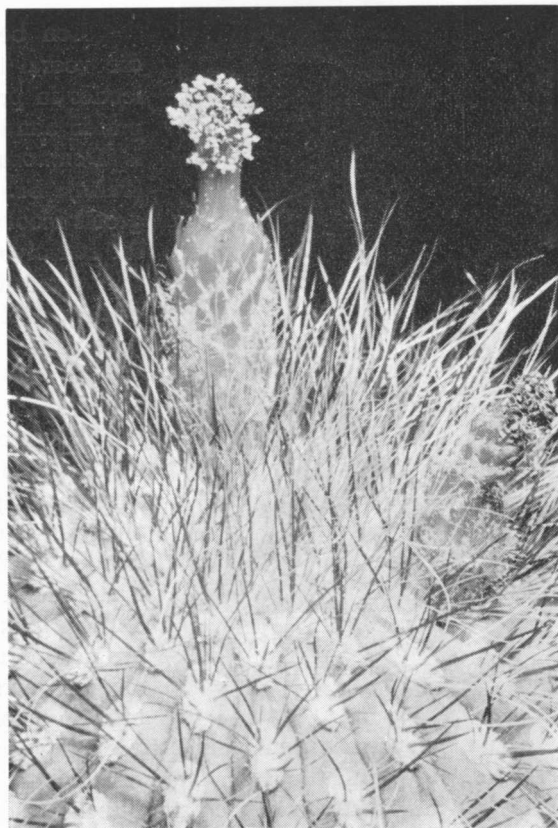
wel iets lager; ze zijn buisvormig, een weinig tweezijdig symmetrisch en geheel rood gekleurd. Het vruchtbeginsel is tamelijk lang en dicht met schubben bezet; de bloembladen zijn kort en staan rechtop; de meeldraden en stamper steken buiten de bloem uit.

Het is niet bekend, wie deze soort ingevoerd heeft, we weten slechts, dat SALM de plant in 1834 in zijn catalogus vermeldt en dat hij hem uit Engeland kreeg.

Er is nog een tweede soort n.l. *D. erythrocephala* (Schum.) Berger, die hier is afgebeeld. Evenals *D. rhodacantha* is het een zeer trage groeier. Op een dikke *Trichocereus spachianus* geënt gelukte het ons (WOUTERS) in 14 jaar een bloeiende plant te kweken, die vanaf einde juni tot in het late najaar bijna continu één of verscheidene bloemen gaf. Ongeënt zal het wel niet lukken deze prachtige plant tot een bloeibare grootte te krijgen.

Deze soort wijkt af van de vorige door de meer verlengde groeiwijze en het feit, dat zich op de bloeibare areolen witte borstelvormige haren ontwikkelen. In de jeugd zijn beide soorten moeilijk van elkaar te onderscheiden.

In hoeverre beide soorten als zodanig te handhaven zijn, kunnen wij niet beoordelen; er zijn auteurs bv. BERGER en BRITTON & ROSE, die menen, dat *D. rhodacantha* een jeugd stadium is van *D. erythrocephala* en zij verenigen beide soorten dan ook. Anderen o.a. BACKEBERG zien er duidelijk twee gescheiden soorten in. Naar onze mening zal veldstudie dit alleen

Figuur 69

foto Wouters

Denmoza erythrocephala (Schum.) Berger,
een close-up van de eerstafgebeelde plant.

kunnen uitmaken en omdat de planten in cultuur zo duidelijk verschillend zijn, handhaven wij voorlopig beide namen.

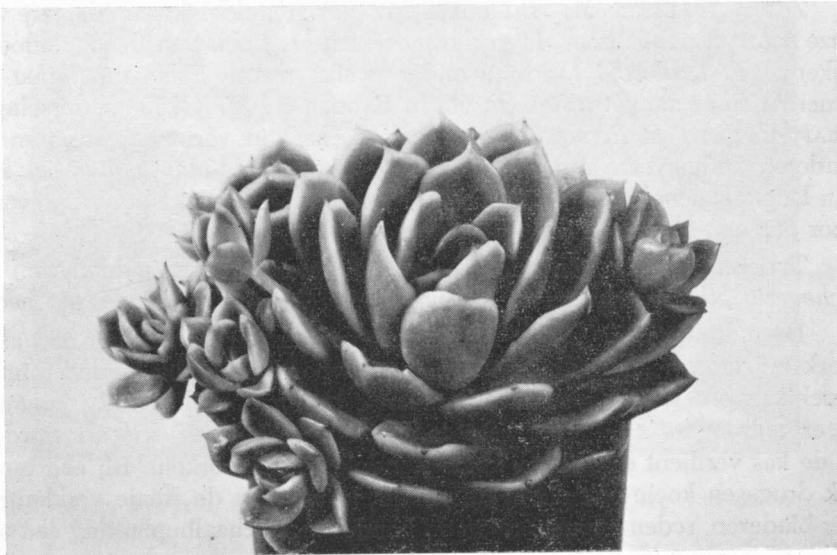
De bloemen wijzen op een nauwe verwantschap met *Cleistocactus* en *Seticereus*. Het gelukte ons (WOUTERS) kiemkrachtig zaad te verkrijgen van een kruising van *Denmoza erythrocephala* met *Seticereus icosagonus* (*S. aurivillus*); beide planten gaven normaal vruchten. De zaailingen zijn momenteel 5–10 cm groot en erg variabel van vorm en kleur. Er zijn ook hybriden bekend van *Cleistocactus strausii* met *Denmoza erythrocephala*.

Echeveria gilva Walth.

In Cact. and Succ. Journal (America) 7 : 61 (1935); von Poellnitz in Fedde Rep., 39 : 288 (1936).

In liefhebberscollecties en kwekerijen treft men vrij algemeen deze *Echeveria* aan, evenwel zonder naam of met de aanduiding *E. elegans* × *E. agavoides*. Dat men deze plant voor een hybride van beide genoemde soorten aanziet, valt niet te verwonderen als men het intermediaire karakter van *Echeveria gilva* beschouwt.

Tijdens de groeiperiode, in de zomer lijkt zij het meest op *Echeveria*

Figuur 70

Echeveria gilva

foto: I.V.T.

agavoides, de talrijke, onberijpte bladeren hebben dan min of meer dezelfde kleur als deze, zij onderscheiden zich echter duidelijk door de vorm, terwijl ook de bloeiwijze meer overeenkomst met die van *E. elegans* vertoont. In de winter, vooral als de planten droog staan en ook de luchtvochtigheidsgraad laag is, trekt de rozet van deze soort zich samen, de bladeren verkleuren sterk rose of roodachtig, terwijl de doorschijnende bladrand sterker naar voren treedt. Kortom, de plant vertoont dan dermate overeen-

komst met *E. elegans*, dat zij gemakkelijk met deze soort verwisseld kan worden. Evenals deze vormt zij op oudere leeftijd talrijke uitlopers met luchtwortels. Deze luchtwortels danken hun ontstaan aan het feit dat zeer veel *Echeveria*'s in feite schaduwplanten zijn, die op de natuurlijke groeiplaatsen dikwijls voorkomen op vrij vochtige, beschaduwde standplaatsen. De eigenschap tot het vormen van bovengrondse wortels kunnen wij ook aan verschillende *Aeonium*s opmerken, die eveneens op schaduwrijke standplaatsen groeien.

WALTHER l.c. gaf haar de soortnaam *Echeveria gilva*, vanwege de geelgroene bladeren, die deze plant duidelijk onderscheidt van *E. elegans*, etc. Hoewel deze soort alleen als cultuurplant bekend is, dus in de natuur nooit gevonden is, meent WALTHER dat dit een natuurlijke soort en geen hybride is. Wij hopen de juistheid van deze stelling binnenkort door zaaiproeven te kunnen bevestigen.

Aanvankelijk hebben wij nog getwijfeld of deze soort synoniem is met de door ROSE 1905 beschreven *E. simulans*, welke door VON POELLNITZ beschouwd wordt als een variëteit van *Echeveria elegans*.

Zowel WALTHER als VON POELLNITZ geven duidelijk aan dat zij van deze soort verschilt door de geelgroene bladeren; ook van de onvoldoend bekende *E. corderoyi* Morren, onder welke naam *Echeveria gilva* in Amerika soms aangetroffen wordt. In *Exotica* 2: 437 (1959) onderscheidt GRAF, *E. gilva* en *E. elegans simulans* ('*Gilva*') in vorm der rozetten en bladeren. In hoeverre andere, bij ons in cultuur zijnde planten identiek zijn aan laatstgenoemde, die dus tot de vormen van *E. elegans* behoren, wordt door ons nog onderzocht.

Typerend is, dat een door ons gekweekt exemplaar, in bladvorm op *Echeveria gilva* gelijk, maar de blauwe bladkleur van *E. elegans* heeft.

De cultuur is eenvoudig, de grootste zorg is dat de planten niet al te sterk mogen groeien omdat zij dan vooral voor handelsdoeleinden minder geschikt worden. Een niet al te humusrijk grondmengsel houdt de planten meer gedrongen. 's Zomers kan zij in de volle zon buiten gekweekt worden; in de kas verdient een lichte, koele standplaats de voorkeur. Bij een tamelijk droge en koele cultuur in de winter, krijgt men de fraaie verkleuring der bladeren, reden waarom zij in de handel voor schaalbeplanting een aan te bevelen soort is.

Korte beschrijving: Dichte, stamloze rozetten, 15–20 cm in doorsnee; bladeren talrijk, dik en gezwollen, eivormig-langwerpig, spits, 5–8 cm lang, 2–2½ cm breed, concaaf aan de bovenzijde, geelachtig groen, randen wit doorschijnend, opperhuid met een kristalachtige structuur. Bloeiwijze meest een enkelvoudige, naar één zijde gekeerde tros, met ± 12 rode geel gespitste, 1 cm lange kegel-urnvormige bloemen.

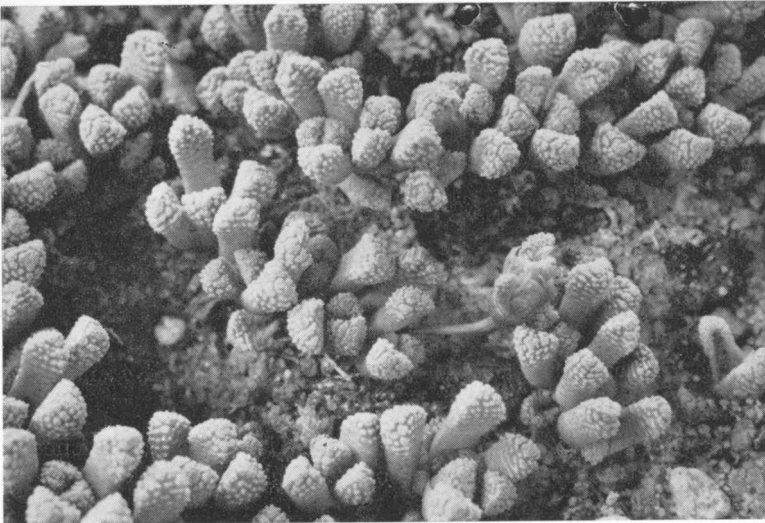
Echeveria gilva behoort volgens WALTHER's systeem van dit geslacht, tot de *Urceolatae* of Urnbloemigen.

Neohenricia sibbettii (L. Bol.) L. Bol.

De plantjes gelijken op het eerste gezicht sprekend op een miniatuur *Titanopsis*. *Neohenricia* is echter niet verwant met dit geslacht. Het wordt samen met *Rhinephyllum*, *Neorhine*, *Chasmatophyllum* en *Stomatium* in de groep *Stomatiinae* geplaatst.

Uit de gelijkenis met *Titanopsis* blijkt al, dat we *Neohenricia* tot de mimicyplanten kunnen rekenen.

In januari 1935 ontdekte CH. D. ROUX een groeiplaats op de boerderij

Figuur 71

Neohenricia sibbettii, duidelijk ziet men de wratjes op de top van de bladen (vergroting ongeveer 2 maal)

Pampoenspoort, 40 mijl ten Noorden van Victoria West in Oranje Vrijstaat. De planten groeiden „tussen plekken rode steen”, overeenkomend met de roodbruine kleur van de bladtoppen en waren „zeer moeilijk te vinden”.

Het geslacht werd genoemd naar Dr. M. HENRICI, die in oktober 1935 een groeiplaats vond bij Fauresmith (eveneens Or. Vrijstaat) op de boerderij Oorlogspoort, „op een klein zandsteen koppie (heuveltje), groeiend in holtes gevuld met zand”.

De originele groeiplaats van het type is onbekend; de plant groeide in de tuin van C. J. SIBBETT, van wiens naam het tweede gedeelte van de soortnaam is afgeleid. De soort werd door Mevr. Dr. BOLUS beschreven

als *Mesembryanthemum* (?) *sibbettii*. Uit het vraagteken kunnen we al afleiden, dat indeling bij het oude verzamelgeslacht maar een voorlopige oplossing was. Enige tijd later kreeg de plant dan ook een nieuwe naam, er werd een monotypisch geslacht opgesteld, *Henricia* (zie boven). Deze naam bleek echter niet houdbaar aangezien men tot de ontdekking kwam dat er al een mosgeslacht bestond dat zo heette. Vandaar dus de toevoeging neo- (nieuw). Het uiteindelijke resultaat was dus de naam waaronder we de plant thans kennen: *Neohenricia sibbettii* (L. Bol.) L. Bol.

Het plantje vormt door zijn zodevormende groeiwijze een welkome afwisseling in onze verzamelingen.

De rechtopstaande, ± 1 cm lange en min of meer knotsvormige blaad-

Figuur 72

Macro-opname van *Neohenricia sibbettii* (vergroting $\pm 4,5$ maal)

jes zitten aan kruipende stengeltjes. Ze zijn driehoekig in doorsnee en aan de bovenkant van een bijzonder mooie lila-achtige kleur. Deze kleur zal des te intenser zijn naarmate de plant zonniger gekweekt wordt. Bij te weinig zon worden de blaadjes groenachtig. Enkele exemplaren zijn lichtbruin.

De top is bedekt met naar verhouding vrij grote wratjes, die het plantje een zeer bijzondere aantrekkelijkheid verlenen. Deze wratjes hebben een lichtere kleur dan de rest van de top en zijn onregelmatig van vorm, geheel anders dus dan bijv. de witte stippen op het blad van *Rhynchospora broomii*.

Om werkelijk ten volle van deze plantjes te genieten moet men ze eigenlijk met het vergrootglas bekijken. Eerst dan kan men de schoonheid zien die de natuur als het ware heeft verstopt in deze miniatuurplantjes.

De gesteelde bloemen zijn ± 1 cm in doorsnee en crème-wit. In de originele beschrijving worden ze rood genoemd. Het blijkt echter dat ze de eerste dag wit zijn met een rose zweem aan de buitenkant en pas de tweede dag roodachtig. Een dergelijk verschijnsel treffen we bij meer plan-

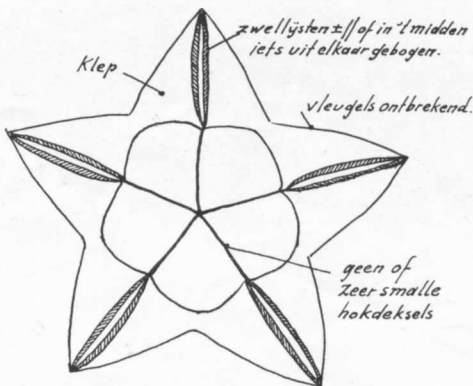
ten aan. De bloemen zijn 's avonds geopend, gedurende slechts enkele uren. De bloemblaadjes zijn zeer smal en talrijk, geplaatst in twee rijen.

De kelkbladen zijn bedekt met kleine wratjes die weinig opvallen doordat ze slechts iets lichter gekleurd zijn dan de (bruine) kelkbladen zelf.

De vijfhoekige zaaddoos is van het Stomatium-type. De hokken hebben geen of zeer smalle (rudimentaire?) deksels. JACOBSEN, VOLK en HERRE zeggen het volgende: „Fächerdecken saumartig oder gut entwickelt” (hokdeksels goed ontwikkeld of slechts als een smalle zoom aanwezig. Dr. DE BOER, die ik al in 1961 over deze kwestie vroeg schreef mij: „Bij *Neohenricia sibbetti* zie ik geen „Fächerdecken” ook niet „saumartig””.

De zwellijsten zijn $\pm$ parallel of in het midden iets van elkaar gebogen. De placentaknobbels die we bij bijv. *Glottiphyllum* aantreffen zijn hier afwezig. De kleppen hebben geen vleugels.

De behandeling van *N. sibbetti* is doodsimpel, zodat ook de beginners er veel plezier aan kunnen hebben. De groeitijd is 's zomers. Door de kruipende groeiwijze kan men de plantjes beter in een vlak schaalpje dan in een gewone pot kweken. Als aarde is een goed verteerde bladgrond

Figuur 73
Geopende zaaddoos van *Neohenricia sibbetti*

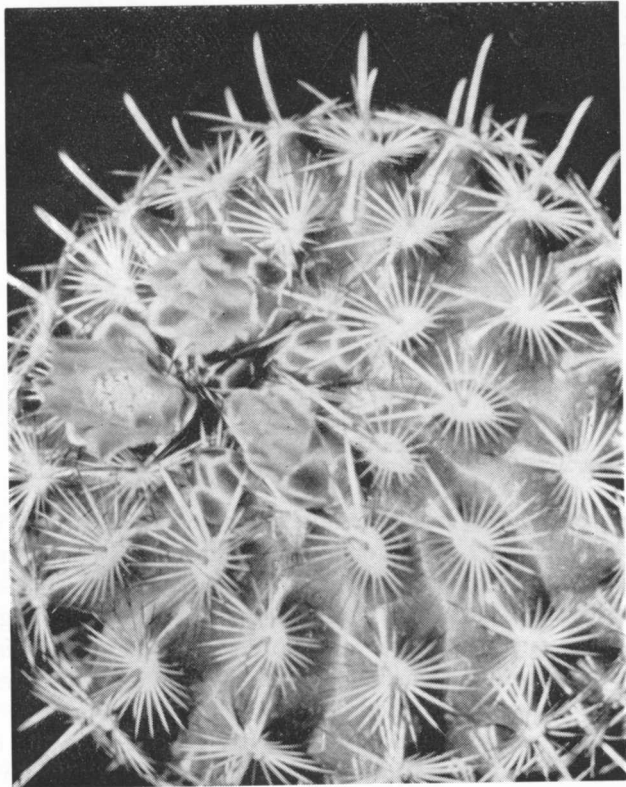
met ongeveer een derde scherp zand heel geschikt. Wanneer men ze de juiste hoeveelheid water geeft, ongeveer evenveel als de *Faucaria*'s en andere stamloze vormen, dan heeft men binnen vrij korte tijd een schaalpje vol met deze aantrekkelijke plantjes. Men kan ze heel gemakkelijk stekken; wanneer men een stukje van zo'n kruipend stengeltje afsnijdt heeft dit meestal reeds wortels waardoor verder kweken geen problemen geeft. Zaaïen geeft evenmin moeilijkheden.

Ook voor het venster zal *N. sibbetti* het goed doen, mits de plantjes zonnig genoeg staan, immers juist die zon is zo belangrijk om de blaadjes hun mooie kleur te laten krijgen. Al met al werkelijk een soort die de moeite van het kweken waard is.

Ancistrocactus megarhizus (Rose) Br. & Rose

Vooral door de zeer vroege bloei is dit een aanbevelenswaardige cactus; de lichamen zijn alleenstaand, kogelrond en vaak iets omgekeerd eivormig, vooral wanneer ze geënt zijn. De knobbels zijn in spiralen gerangschikt en bezitten aan de bovenzijde, maar niet over de gehele lengte een groef. De dorens zijn opvallend straalsgewijs gerangschikt en althans nabij de top geelachtig, later worden ze mooi wit; er zijn er 20–25 en ze worden zo lang, dat ze de dorens van de naastliggende areolen juist niet raken. Er zijn 4 middendorens, die naar buiten gericht zijn en waarvan de onderste sterk haakvormig is en meestal naar beneden gericht.

De bloemen verschijnen vlak bij de top en wel uit de basis van de groef; daarin verschillen ze dus van *Coryphantha*, waarbij de bloemen geheel in de oksels staan. De bloemen kunnen tamelijk talrijk zijn; de knoppen verschijnen al in januari en in februari kan de plant reeds in volle

Figuur 74

foto: Wouters

Ancistrocactus megarhizus (Rose) Br. & R., dit is een stek van een plant, die vóór de oorlog als *Roseia castanedai* van Fric werd betrokken.

bloei staan en wel met ongeveer alle bloemen tegelijkertijd. Eigenlijk vallen de bloemen wat tegen, ze zijn maar 1,5–2 cm lang en hebben een valse, groenachtig bruine tint. Maar in die maand zijn we er blij mee. Bij proeven met een zestal planten genomen gelukte het door een korte-dag behandeling in mei een vervroegde bloei te krijgen tegen half augustus.

De bloemen schijnen niet geheel zelfsteriel te zijn, we kregen namelijk enkele goede vruchten; deze zijn groen en op enkele schubben na kaal.

Figuur 75

foto: Wouters

Ancistrocactus megarhizus (Rose) Br. & R., de bloei gezien op de top van de plant

Op eigen wortel vormen de planten dikke, knolachtige wortels, maar hierop groeien ze moeilijk; de wortels zijn n.l. nogal koude-gevoelig. Geënt op *Trichocereus spachianus* of *Eriocereus jusbertyi* groeit de plant aanvankelijk goed; in verband met de vroege bloei is laatstgenoemde onderstam aan te bevelen.

De soort heeft, evenals vele *Coryphantha*'s en *Ferocactussen* veel last van een donkergrijze schimmel, die de dorens en de areolen ontsiert; een tijdige bespuiting met brassicol-super kan dit euvel voorkomen. De planten zijn ook zeer bevattelijk voor spint.

Een naverwante soort is *A. scheerii* (Salm) Br. & R., die voornamelijk verschilt door de meer bolvormige groeiwijze, de lichter groene kleur en het kleinere aantal (tot 18) $\pm$ geel blijvende dorens.

Mogelijk zal later blijken, dat beide variëteiten van elkaar zijn. Beide soorten groeien in Noord Mexico.

D. J. VAN VLIET

Blikcultuur

In 1961 kwam ik tot besluit enige proeven te nemen met de blikcultuur. De eerste ervaringen die ik daarbij opdeed waren reeds vermeldenswaard, doch ik schrijf er pas na twee jaar over omdat ik over voldoende gegevens wilde beschikken. Hierbij is de strenge winter mij bijzonder welgevallig geweest, maar hierop kom ik verder terug.

In de eerste periode waarmee ik met de blikcultuur aanving bleek al dat de groei van de wortels buitengewoon werd gestimuleerd. Eén al jaren wegwijnende import van *Thelocactus bicolor* var. *tricolor*, waarvan de enting steeds mislukte, maakte in het blik wortels alsof hij zich weer in Mexico waande. Vanzelfsprekend neem je dan meer, maar ook andere proeven en gezien dezelfde resultaten, denk je, wat mag dan wel zo stimulerend werken.

Dit is de temperatuur van de aardkluit in het blik. De in de kas heersende temperatuur wordt door het ontbreken van de tabletgrond (turfmolm, zand of aarde) snel door het goed geleidende metaal van het blik opgenomen. Het verwarmt trouwens het gehele oppervlak van het blik. Maar nog een andere reden stelt de aarden pot in een kwaad daglicht. Deze poreuze potten laten water door. Dit water verdampt aan de buitenzijde van de pot. Voor verdampen is echter warmte nodig. Deze warmte wordt voor een gedeelte onttrokken aan de aardkluit in de pot. Dit principe past men in Spanje toe bij het koel houden van wijn in poreuze kruiken. In het blik wordt de aardkluit veel sneller verwarmd, maar staat bij afkoeling deze warmte ook weer gemakkelijk af. De vraag was dus gewettigd of dit, juist tijdens de winter, een nadeel betekent. In het voorjaar van 1962 had ik al mijn cactussen en enkele vetplanten „ingeblikt”. Dit alles heeft nu een flinke winter achter de rug. Ik verzorg mijn planten deels in een balconkas en deels in een platte bak. De temperatuur in de balconkas is 's nachts niet beneden 5° C. geweest, maar in de platte bak enige malen beneden 0°. Eénmaal wees de thermometer 's morgens -8° C. aan. Overdag liep de temperatuur door harder te stoken op tot $\pm 15^\circ$ en al naar gelang de zon meehielp verwarmen tot $\pm 20^\circ$. Ik was verontrust, dat de wortels van de planten in de platte bak de barheid van de winter beslist niet overleefd zouden hebben. Maar het tegendeel bleek waar te zijn. De meeste planten zijn geënt op *Eriocereus jusbertii*, enige op *Trichocereus bridgesii* en *T. spachianus*. Alle zijn de winter prima doorgekomen. Bij onderzoek bleken de wortelgestellen in een goede konditie te verkeren; deze hadden zelfs nieuwe haarwortels gemaakt.

Wij kunnen nu het volgende vaststellen :

Een betere ontwikkeling van het wortelgestel. — Ik heb u al verteld over de import *Thelocactus*. De volgende planten, die ik niet geënt kreeg, groeien nu in het blik prima, doch het is bekend dat zij na enige jaren, meest tengevolge van verpotten, hun eigen wortels verliezen en geen nieuwe maken. Het zijn : *Pelecyphora aselliformis*, *Rebutia marsoneri* en *Reb. minuscula*, *Ariocarpus kotschoubeyanus*, *Leuchtenbergia principis*, *Notocactus scopa* var. *daenikeriana* en *glauertiana* e.a.

Een betere doorworteling van de aarde. — In aarden potten groeien de wortels altijd langs de potwand, er ontstaat als het ware een mandje van wortels. De aarde zelf ziet men dikwijls niet meer bij het uitnemen van de plant. Verbreekt men dit wortel-mandje dan blijkt dat niet één wortel in de aardkluit is gedrongen. Als proef had ik op hetzelfde moment dat Begonia zaailingen in potjes werden verspeend, 10 er van in blikken laten plaatsnemen. Na 3 weken waren ze dubbel zo groot en bloeiden zeer rijk. Eénmaal per week werden ze van wat water voorzien, de overige werden om de 2 dagen begoten. Een onderzoek naar het wortelgestel wees uit dat bij alle de wortels in de aardkluit waren gegroeid en niet langs de potwand. Deze kluit werd dus goed benut. Een proef met Azalea-zaailingen werd echter een mislukking. Deze planten geven de voorkeur aan een „koele voet”. De warmte in het blik belemmerde hier de groei. Dit zou volgens sommigen ook het geval zijn met Orchideeën en de meer op ons gebied liggende Phyllocactus en Lidactusachtigen. Over de Orchideeën kan ik nog niets meedelen omdat de proef pas kortgeleden is begonnen. Phyllocactus en Lidactus gedijen uitstekend in het blik, maar deze blikken staan niet in de zon. Hier is het niet-uitdrogen van de aardkluit voor aansprakelijk. Ik kon bij dit door-wortelen nog het volgende opmerken: Bij het uitnemen van de plant uit het blik beschadigden de wortels niet. Hoogstens brak een wortelpunt af, dus niet zoals bij een pot waar de wortels dikwijls aan vastgegroeid zijn, waardoor zij worden stukgetrokken.

Een sterk gestimuleerde groei. — Dit is zonder meer het gevolg van een goede wortelontwikkeling.

Een langere groeiperiode. — Dit is zowel van toepassing op het jaar als op de dag. De blikken nemen in het voorjaar en ook 's morgens vroeg de hogere temperaturen aan. De planten „slaan” in twee betekenissen vroeger aan het groeien, waardoor de groeitijd aanmerkelijk wordt verlengd.

Minder enten. — Als gevolg van de veel betere beworteling van de planten kan het enten voor een groot deel en misschien zelfs geheel achterwege worden gelaten. Wat eerst de entstam deed, doen nu de wortels van de plant zelf. Afgezien dus van de eerder genoemde planten, heb ik veel zaailingen opgeblijkt maar ik beschik nog over onvoldoende ervaring om hier iets positiefs van te zeggen.

Doeltreffende mogelijkheden bij het bestrijden van het wortelaaltje. — Het is bekend, dat dit ongerief wordt bestreden door de planten gedurende 5 minuten in water van 55° C. te dompelen. In het blik kunnen deze temperaturen gemakkelijk bereikt worden. Men moet echter zeer voorzichtig zijn, anders kan het middel erger zijn dan de kwaal. Houdt men zijn kas op een zonnige warme dag gesloten teneinde deze temperatuur te halen dan bedenke men dat verbranding van planten niet meer denkbeeldig is. Men kan beter een klein kasje maken voor een beperkt aantal planten. De planten moeten met een papiertje beschermd worden, maar de blikken zo geplaatst dat zij de volle zon krijgen. Hoge temperaturen bereikt men het snelst in zo'n klein kasje. Eerlijkheidshalve moet ik zeggen deze proef nog niet te hebben genomen.

Beperkte watergiften. — In ons regenrijk landje is dit misschien geen voordeel, afgezien dan van minder werk. In een droge tijd en voor liefhebbers die over een kleine voorraad regenwater beschikken, kan ook hier van een praktisch voordeel worden gesproken.

Minder verpotten. — Zij, die hun planten uitsluitend leidingwater geven, behoeven nu niet zo dikwijls te verpotten, omdat minder water minder chloor en kalk betekent en dus de pH van de aarde ook langzamer verandert.

Meer planten op een kleiner oppervlak. — Een blik is recht van lijf en leden, een pot is daarentegen schuin. Een ½ liter blik heeft een doorsnee van 7,5 cm, maar bevat ruim 2 maal zoveel aarde als een potje van 8 cm (buitenwerks gemeten).

Gemakkelijk afzonderen van planten. — Mocht een lekkage zijn ontstaan dan kan met het weghalen van de plant die in de drup staat het leed geleden zijn. Tabletaarde wordt in zo'n geval over een grote plaats nat met alle gevolgen van dien, als het in de winter gebeurt. Ook bij aantasting door ongedierte en bij ziekten is gemakkelijk afzonderen belangrijk.

Geen tabletaarde. — Een tablet met natte aarde vormt een aardig gewicht. De tabletten kunnen met blikcultuur van aanmerkelijk lichter materiaal gemaakt worden. Bovendien zullen zij nu niet rotten. Molm is bovendien een schuilplaats voor allerlei ongedierte o.a. pissebedden, mieren, wortel- en wolluizen, terwijl schimmels er welig in tieren.

Minder inschropelen van de entstammen. — Deze winter heb ik de planten langer droog moeten houden. Een gevolg hiervan kan zijn, dat de entstammen van bepaalde soorten worden leeggezogen, o.a. Rebutia's, Notocactussen, Neoporteria's, Echinofossulocactussen, e.a. Dit inschropelen treedt nu minder op, waarschijnlijk omdat de aardkluit langzamer uitdroogt. De entstam blijft hierdoor en ook door de stimulerende warmte beter in conditie. In ernstige gevallen kan men nu zonder de rest nat te maken, wat water geven.

Aesthetischer aanzien van het geheel. — De tabletaarde is nu vervangen door zwarte bussen waarmee de kleuren van onze planten goed contrasteren. Het begroeien van tabletaarde met algen en mos is altijd weer een ergernis, maar moeilijk te voorkomen want ook condenswater is aansprakelijk voor de algengroei op de ruiten.

Mocht U nu nog niet overtuigd zijn na opsomming van al deze voordelen dan moet U eens denken aan de kosten van de steeds te vervangen potten, turfmolm en tabletmateriaal. Ik hoor U al opmerken: „Maar verf voor de blikken kost toch ook geld”. Jazeker, maar U zult heel wat minder aan de binnenkant van uw kas versmeren.

Het grootste nadeel van blikcultuur is het gereedmaken van en het in voldoende aantallen en gelijke grootte aanschaffen van de blikken. U kunt eens vragen bij restaurants of banketbakkers, ook op kampeerplaatsen treft men grote hoeveelheden aan in diverse maten.

Ik gebruik conservenblikken van 1 en $\frac{1}{2}$ l. Deze blikken hebben het voordeel behoorlijk lang te zijn, planten met penwortels hebben dan de ruimte. Het afwateringsgat komt aan de zijkant op enkele mm's van de bodem. Ik maakte eerst gaten in de bodem, maar moest ondervinden, dat waar deze blikken op een vlakke standplaats stonden, na enige tijd geen water meer kon weglopen door dichtslibbing van de bodemrand, met alle gevolgen van dien.

De blikken (geen roestige gebruiken) worden eerst grondig gereinigd in een vetoplossend afwasmiddel. Na droging worden binnen-, buiten- en onderkant in de ijzermenie gezet. Geen loodmenie gebruiken, lood is zeer giftig voor de planten. Hierna wordt alleen de buitenzijde met z.g.n. muurverf op oliebasis, zwart geverfd. Deze verf heeft het voordeel naast goedkoop te zijn, mat op te drogen. Lak- en glansverf weerkaatsen altijd enigszins de zonnestralen dus ook de warmte. Ook geen andere kleuren gebruiken. Naast het genoemde nadeel van minder warmte zullen zij op de duur niet harmoniëren met de planten.

Zoals eerder gezegd, het bodemgaatje $\pm$ 5 mm van de bodem af. Dit heeft het voordeel dat een klein laagje water na het gieten achterblijft en door een te droge aardkluit, waar het zo doorheen is gelopen, nadien kan worden opgenomen. Als dit laatste niet het geval is dan kan het toch geen schade doen omdat onderin een laagje grint wordt aangebracht. Dit draineerlaagje wordt een verzamelplaats van zouten enz., die door het gietwater worden meegevoerd en nadien door de wortels gemakkelijk kun-

nen worden opgenomen. Opmerkelijk is dat de wortels zich juist graag in dit laagje ophouden. Hierom moet dit laagje niet te dun zijn.

Op de aardkluit brengen wij een $\pm$ 1 cm dik laagje fijn grind of steenslag aan. Dit voorkomt algen- en mosgroei aan de oppervlakte, halswortelrot, dichtslibben, gemakkelijk opnemen van het gietwater en het te snel opdrogen van de aardkluit. Bovendien is het een netter gezicht. Gebruik voor dit laagje nimmer zwarte steenslag. Dit wordt te heet en brandt in op de hals van de planten of entstammen. Zaailingen en *Eriocèreus jusbertyi* zijn hier bijzonder gevoelig voor.

Over de levensduur van de blikken kan ik niets zeggen, maar ik ken iemand die na 4 jaar nog geen doorgeroeste blikken bezit.

UIT DE AFDELINGEN :

TILBURG

De leden van onze afdeling troffen het tijdens de excursie naar Werkendam en Dordrecht op 7 september j.l. uitzonderlijk goed met het aantal zonuren.

Ons bezoek gold ditmaal de kwekerij van de heer Donkelaar en een bezoek aan de afdeling Dordrecht.

Na een welkom van voorzitter Filemon en de heer Donkelaar, vonden de kijk-lustigen na het genieten van een bakje troost hun weg door de sortering fraaie planten. Nadat iedereen gevonden had wat naar zijn gading was werden enkele verzamelingen van Dordtse lief-

hebbers bezocht. Als gids de heer Filemon, bijgestaan door enkele leden van zijn afdeling. Zo maakten we kennis met de troetelkinderen van de heren van Bree, Dentinger, Schelling en Filemon. Het was ons te doen kennis te maken met andere verzamelingen en de uitwisseling van gegevens te bevorderen en we geloven wel dat we daarin geslaagd zijn. Typische opmerkingen van „hoe doe jij het met de stook” enz. waren steeds te horen.

Al met al voor ons een prettige leerzame dag en goed weer op de koop toe.

L. H. VAN DER LAAR, Secretaris,
Drijfjachtpad 28 — Tilburg.

NIEUWE LEDEN :

J. H. Jansen, Irenelaan 16, Harskamp, Gld.

Mevr. C. Koster-Ton, Meeweg 12, Schellinkhout N.H.

Sj. Buisman, Gasthuisstraat 32, Gorinchem.

P. P. M. Bensen, Wielingenplein 17, Utrecht.

H. J. van Ingen, Jan Haringstraat 17a I, Amsterdam-West.

Mevr. B. Hahn-Sicherer, Schubertlaan 34, Apeldoorn.

R. W. Oorlog Jr., Concertzaal Bioscoop, Doesburg.

G. Visser, Sleeuwijksewijk 32, Werkendam.

W. de Jong, Rijdsdijk 38, Krimpen aan de Lek.

C. Hider, Sandeveld 7, Rotterdam-23.

K. H. Prestle, Vijverweg 12, Veghel N.Br.

L. H. N. van der Hoeven, Oudecampsweg 21, De Lier.

Mej. C. Veuger, Weverstraat 64, Krommenie.

G. B. Blom, Stavenissestraat 277, Rotterdam-23.

B. F. Bruinsma, Hortulanus, Nonnensteeg 3, Leiden.

Mevr. A. J. Bos, Orionweg 199, IJmuiden.

H. Haan, Hagelingerweg 178, Santpoort.

P. Dertien, Huize De Merel, Losdorp (Gron.)

BUITENLAND :

Helmuth Oetken, Uferstrasse 22, (29) Oldenburg, Oldb. Duitsland

Kokkai Toshokan (Nat. Diet Libr.)

Shusho-bu (Kagaku), Nagata-cho, Chiyoda-ku, Tokyo, Japan (Kin.)

H. Peeters, Refugiestraat 6, Diest België.

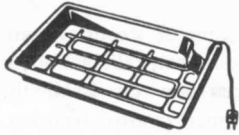
F. Habacht, Löwengasse 14/21, Wien III, Oesterreich.

AANVULLING HUISHOUDELIJK REGLEMENT

In het Huishoudelijk Reglement gepubliceerd in het maartnummer 1963 moet de navolgende regel worden toegevoegd onder **Bestuur**, Artikel 11, na de eerste alinea :

„Afdelingen, meer dan 100 leden tellende, kunnen een tweede vertegenwoordiger in het hoofdbestuur aanwijzen”.
Secretaresse.

BELANGRIJKE NIEUWIGHEID

ZAAITEST

met ingebouwde verwarming

Ideaal voor Cactussen, Orchideeën en andere gevoelige planten.

33 × 50 × 6 cm   25 W/220 V   Prijs DM 17,80

26 × 36 × 6 cm   16 W/220 V   Prijs DM 13,25

Verder leveren wij nog:

Cactuszaden — Plastic bloempotten — Plantenschalen, enz.

H. E. BORN - 581 Witten - Pestalozzplatz 13 d - Duitsland

ALLES VOOR DE CACTUSLIEFHEBBER

D. BOUWMAN

Binnenl. Groothandel
Export

Grote sortering Cactussen en prima Vetplanten

Dijkweg 56a — NAALDWIJK — Telefoon 01740—5168

**import
export**

Cactussen en andere Succulenten

telefoon 33 25 56
postrekening 17 24 46

F. Jansen   Leyweg 24
's-Gravenhage

Cactuskwekerij W. J. van Kempen

NIJMEGEN — DRIEHUIZERWEG 327

TELEFOONNUMMER IS THANS 08800 -53377

Wilt U hiervan goede nota nemen.

Fa. VAN ZANTEN & HOFLAND

In- en verkoop van Cactussen en Vetplanten

Kwekerij Geestweg 35 — Naaldwijk

TELEFOON 01740-5410   BIJ GEEN GEHOOR 01740-5480

Privé-adres: GEESTWEG 84 B, Telefoon 01740-5051